

AE HAN PABO

STARTBEKWAME LEERKRACHTEN – DIGITALE GELETTERDHEID & DIDACTIEK

INHOUD

- Nieuw curriculum
- Zicht op het curriculum
- Startbekwaam
  - Wat is de lat?

AANLEIDING

Basisvaardigheden
PO onvoldoende

Lerarentekort →
flexibilisering

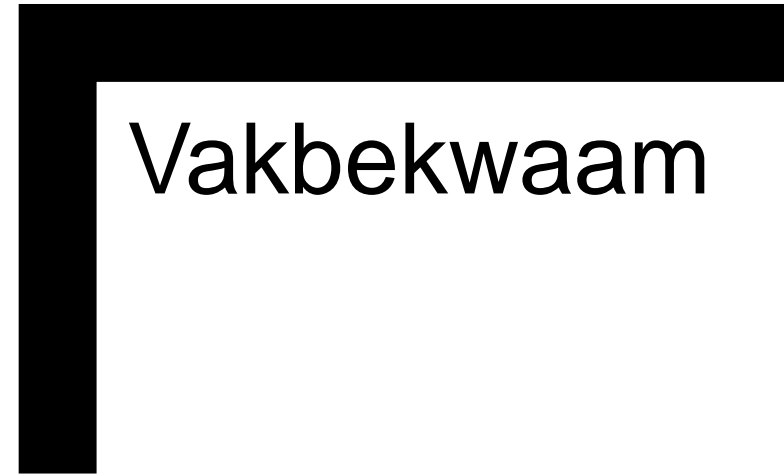
Interne / externe
kritiek op de
inhoud

Verskil in
opleidingsvarianten

Veel integratie
vakken

Missen van lange
leerlijnen

STARTBEKWAAM

SAMEN OPLEIDEN - ZICHT OP HET CURRICULUM

Samenopleiden.han.nl

- Interactief curriculum overzicht
- Uniforme overzichten
- Kennisclips

JAAR 1	PERIODE 1	PERIODE 2	PERIODE 3	PERIODE 4
PEDAGOGIEK 1 5EC*	PEDAGOGIEK 2 5EC*			
DIDACTIEK 1 5EC	DIDACTIEK 2 5EC*			
BREDE PROFESSIONELE BASIS 1 5EC*				
TAAL 1 5EC	TAAL 2 5EC			
REKENEN 1 5EC	REKENEN 2 5EC			
KUNSTEN 1 5EC	OJW 1 5EC			
EIGEN VAARDIGHEID 5EC	EIGEN VAARDIGHEID <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 5px;"> Rekenen OJW Engels </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 5px;"> Taal Handschrift Digitale geletterdheid </div>			
STAGE GROEP 3 T/M 8 <small>*onderdeel van de stagebeoordeling</small>				

Didactiek 1

Leeruitkomst:

Je hebt kennis over wetenschappelijke inzichten vanuit de cognitieve leerpsychologie en de bouwstenen van effectieve didactiek. Je kent het directe instructiemodel en kunt op basis hiervan een effectieve les voorbereiden en geven.

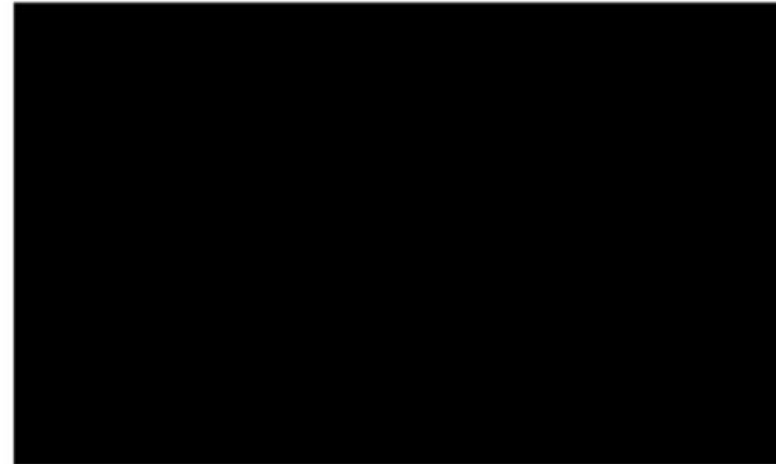
Beoordelingscriteria

Je brengt in kaart wat de leerling aan het einde van de les moet kennen/kunnen en formuleert hierbij een passend lesdoel voor de lerenden.

Je brengt in kaart welke middelen en leeractiviteiten je in zou kunnen zetten en welke vragen je kan stellen en welk doel de vragen dienen.

Je ontwerpt aan de hand van de algemeen didactische elementen, een didactisch model en op basis van je oriëntatie een onderwijsactiviteit uit, inclusief leeractiviteiten en materialen.

[Verder te lang stuk wat hier niet past].

Toetsing

- Kennistoets (summatief): wetenschappelijke inzichten uit de cognitieve leerpsychologie, effectieve didactiek en het directe instructiemodel.
- Lesvoorbereiding en uitvoering aan de hand van wetenschappelijke inzichten vanuit de cognitieve leerpsychologie, effectieve didactiek en het directe instructiemodel.

STAGE GROEP 3 T/M 8

*onderdeel van de stagebeoordeling

UNIFORME OVERZICHTEN

LEERLIJN ALGEMENE DIDACTIEK

	Didactiek 1	Didactiek 2	Didactiek 3: Afstemmen op de leerling	Didactiek 4: Creëren van een positief leerklimaat	Didactiek 5: Leraar als ontwerper
Inzichten uit de wetenschap	<p>1. Informatieverwerkingsysteem</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cognitieve architectuur <ul style="list-style-type: none"> - Cognitive load theory <ul style="list-style-type: none"> o <i>Intrinsieke/ extrinsieke belasting</i> - Chunks - Kennisschema's 2. Expert versus beginner <ul style="list-style-type: none"> - Informatie versus kennis <ul style="list-style-type: none"> - Biologisch primair & secundaire kennis 3. Leren versus presteren 4. Effectieve leraren <ul style="list-style-type: none"> - Rosenshine 5. Hoge verwachtingen <ul style="list-style-type: none"> - <i>Zorgen voor succes</i> 	<p>1. Informatieverwerkingsysteem</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cognitieve architectuur <ul style="list-style-type: none"> - Cognitive load theory <ul style="list-style-type: none"> o <i>Intrinsieke/ extrinsieke belasting</i> - Chunks - Kennisschema's <ul style="list-style-type: none"> o Schematheorie o Accommodatie/ assimilatie 2. Expert versus beginner <ul style="list-style-type: none"> - Informatie versus kennis <ul style="list-style-type: none"> - Biologisch primair & secundaire kennis 3. Leren versus presteren 4. Effectieve leraren <ul style="list-style-type: none"> - Rosenshine 5. Hoge verwachtingen <ul style="list-style-type: none"> - <i>Zorgen voor succes</i> 6. Metacognitie Metacognitieve vaardigheden Zelfregulatie 7. Motivatietheorieën Zelfdeterminatietheorie <p>Klassikale lessen <-> ontwikkelingsgericht Vakintegratie/ thematisch werken (Begeleid) Spelend leren Handelingsgericht werken</p> <p>Coöperatief leren Samenwerkend leren - Zone van de naaste ontwikkeling</p>	<p>1. Informatieverwerkingsysteem</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cognitieve architectuur <ul style="list-style-type: none"> - Cognitive load theory <ul style="list-style-type: none"> o <i>Intrinsieke/ extrinsieke belasting</i> - Chunks - Kennisschema's <ul style="list-style-type: none"> o Schematheorie o Accommodatie/ assimilatie 2. Expert versus beginner <ul style="list-style-type: none"> - Informatie versus kennis <ul style="list-style-type: none"> - Biologisch primair & secundaire kennis 3. Leren versus presteren 4. Effectieve leraren <ul style="list-style-type: none"> - Rosenshine 5. Hoge verwachtingen <ul style="list-style-type: none"> - <i>Zorgen voor succes</i> 6. Metacognitie Metacognitieve vaardigheden Zelfregulatie 7. Motivatietheorieën Zelfdeterminatietheorie <p>Klassikale lessen <-> ontwikkelingsgericht Vakintegratie/ thematisch werken (Begeleid) Spelend leren Handelingsgericht werken</p> <p>Coöperatief leren Samenwerkend leren - Zone van de naaste ontwikkeling</p>	<p>1. Informatieverwerkingsysteem</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cognitieve architectuur <ul style="list-style-type: none"> - Cognitive load theory <ul style="list-style-type: none"> o <i>Intrinsieke/ extrinsieke belasting</i> - Chunks - Kennisschema's <ul style="list-style-type: none"> o Schematheorie o Accommodatie/ assimilatie 2. Expert versus beginner <ul style="list-style-type: none"> - Informatie versus kennis <ul style="list-style-type: none"> - Biologisch primair & secundaire kennis 3. Leren versus presteren 4. Effectieve leraren <ul style="list-style-type: none"> - Rosenshine 5. Hoge verwachtingen <ul style="list-style-type: none"> - <i>Zorgen voor succes</i> 6. Metacognitie Metacognitieve vaardigheden Zelfregulatie 7. Motivatietheorieën Zelfdeterminatietheorie <p>Klassikale lessen <-> ontwikkelingsgericht Vakintegratie/ thematisch werken (Begeleid) Spelend leren Handelingsgericht werken</p> <p>Coöperatief leren Samenwerkend leren - Zone van de naaste ontwikkeling</p>	<p>1. Informatieverwerkingsysteem</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cognitieve architectuur <ul style="list-style-type: none"> - Cognitive load theory <ul style="list-style-type: none"> o <i>Intrinsieke/ extrinsieke belasting</i> - Chunks - Kennisschema's <ul style="list-style-type: none"> o Schematheorie o Accommodatie/ assimilatie 2. Expert versus beginner <ul style="list-style-type: none"> - Informatie versus kennis <ul style="list-style-type: none"> - Biologisch primair & secundaire kennis 3. Leren versus presteren 4. Effectieve leraren <ul style="list-style-type: none"> - Rosenshine 5. Hoge verwachtingen <ul style="list-style-type: none"> - <i>Zorgen voor succes</i> 6. Metacognitie Metacognitieve vaardigheden Zelfregulatie 7. Motivatietheorieën Zelfdeterminatietheorie <p>Klassikale lessen <-> ontwikkelingsgericht Vakintegratie/ thematisch werken (Begeleid) Spelend leren Handelingsgericht werken</p> <p>Coöperatief leren Samenwerkend leren - Zone van de naaste ontwikkeling</p>

Algemene didactische elementen

<p>Oriëntatie op de leerstof, beginsituatie & mogelijkheden</p>	<p>Inzet technologie</p> <p>Klassikale lessen <-> ontwikkelingsgericht</p> <p>Vakintegratie/ thematisch werken</p> <p>Dagelijkse herhaling</p> <p>Leerstrategieën</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spaced practice - Retrieval practice - Actieve verwerking - Interleaving practice 	<p>Inzet technologie</p> <p>Klassikale lessen <-> ontwikkelingsgericht</p> <p>Vakintegratie/ thematisch werken</p> <p>Dagelijkse herhaling</p> <p>Leerstrategieën</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spaced practice - Retrieval practice - Actieve verwerking - Interleaving practice <p>(Begeleid) Spelend leren</p> <p>Handelingsgericht werken</p> <p>Leerprocessen monitoren & bijstellen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analyse toetsgegevens - Observatietechnieken 	<p>Inzet technologie</p> <p>Klassikale lessen <-> ontwikkelingsgericht</p> <p>Vakintegratie/ thematisch werken</p> <p>Dagelijkse herhaling</p> <p>Leerstrategieën</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spaced practice - Retrieval practice - Actieve verwerking - Interleaving practice <p>(Begeleid) Spelend leren</p> <p>Handelingsgericht werken</p> <p>Leerprocessen monitoren & bijstellen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analyse toetsgegevens - Observatietechnieken 	<p>Inzet technologie</p> <p>Klassikale lessen <-> ontwikkelingsgericht</p> <p>Vakintegratie/ thematisch werken</p> <p>Dagelijkse herhaling</p> <p>Leerstrategieën</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spaced practice - Retrieval practice - Actieve verwerking - Interleaving practice <p>(Begeleid) Spelend leren</p> <p>Handelingsgericht werken</p> <p>Leerprocessen monitoren & bijstellen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analyse toetsgegevens - Observatietechnieken
---	--	--	--	--

AFSTEMMING SAMEN OPLEIDEN

Bestuurlijk niveau

- Regiotafels/ stuurgroepen

Curriculumniveau

- Curriculumbrede ontwikkelgroep

SO/ IO niveau

- SO/IO bijeenkomsten

Expertniveau

- Experts werkveld
- Samenwerking ander expertisecentra

JAAR 1	PERIODE 1	PERIODE 2	PERIODE 3	PERIODE 4
	PEDAGOGIEK 1	5EC	PEDAGOGIEK 2	5EC
	DIDACTIEK 1	5EC	DIDACTIEK 2	5EC
	BREDE PROFESSIONELE BASIS 1			5EC
	TAAL 1	5EC	TAAL 2	5EC
	REKENEN 1	5EC	REKENEN 2	5EC
	KUNSTEN 1	5EC	OJW 1	5EC
	EV 1	2.5EC	EV 2	2.5EC
	EIGEN VAARDIGHEID			
	STAGE GROEP 3 T/M 8			

JAAR 2	PERIODE 1	PERIODE 2	PERIODE 3	PERIODE 4
	PEDAGOGIEK & DIDACTIEK AFSTEMMEN OP HET JONGERE KIND		PEDAGOGIEK & DIDACTIEK AFSTEMMEN OP HET OUDERE KIND 5EC	
	PEDAGOGIEK & DIDACTIEK CREEREN VAN EEN POSITIEF LEERKLIMAAT		PEDAGOGIEK & DIDACTIEK CREEREN VAN EEN POSITIEF LEERKLIMAAT 5EC	
	BREDE PROFESSIONELE BASIS 1		5EC	
	TAAL JK 1 5EC		TAAL OK 1 5EC	
	REKENEN JK 1 5EC		REKENEN OK 1 5EC	
	KUNSTEN JK 5EC		OJW OK 5EC	
	BURGERSCHAP 1 & DIGITALE GELETTERDHEID 1		10EC	
	BEWEGINGSONDERWIJS		5EC	
	EIGEN VAARDIGHEID			
	STAGE JK		STAGE OK	

JAAR 3

PERIODE 1

PERIODE 2

PERIODE 3

PERIODE 4

OJW JK	5EC	MINOR	30EC
OF			
KUNSTEN OK	5EC		
BREDE PROFESSIONELE BASIS 1	5EC		
TAAL SPECIALISATIE JK/OK	5EC		
REKENEN SPECIALISATIE JK/OK	5EC		
PEDAGOGIEK & DIDACTIEK LERAAR ALS ONTWERPER	5EC		
EIGEN VAARDIGHEID	5EC		
STAGE GROEP JK/ OK			

JAAR 4

PERIODE 1

PERIODE 2

PERIODE 3

PERIODE 4

DIGITALE
GELETERDHEID

5EC

ONDERZOEK

15EC

TAAL STARTBEKWAAM

5EC

BURGERSCHAP 2

5EC

REKENEN STARTBEKWAAM

5EC

KEUZEVAK/
VERDIEPING

10EC

BREDE PROFESSIONELE BASIS 1

5EC

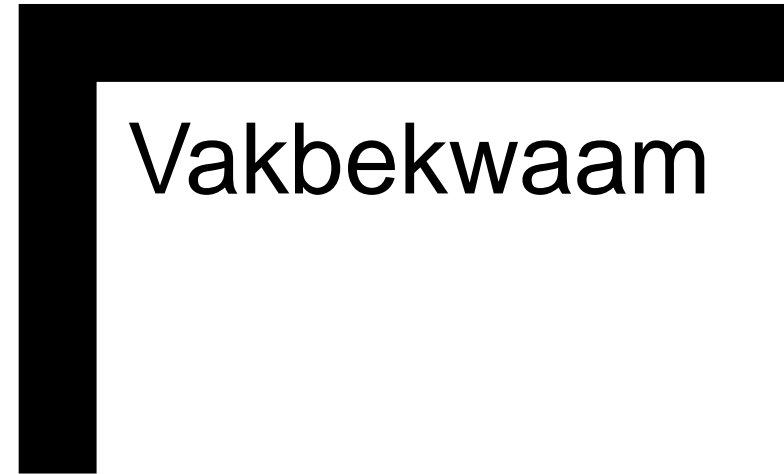
AFSTUDEERSTAGE 1

5EC

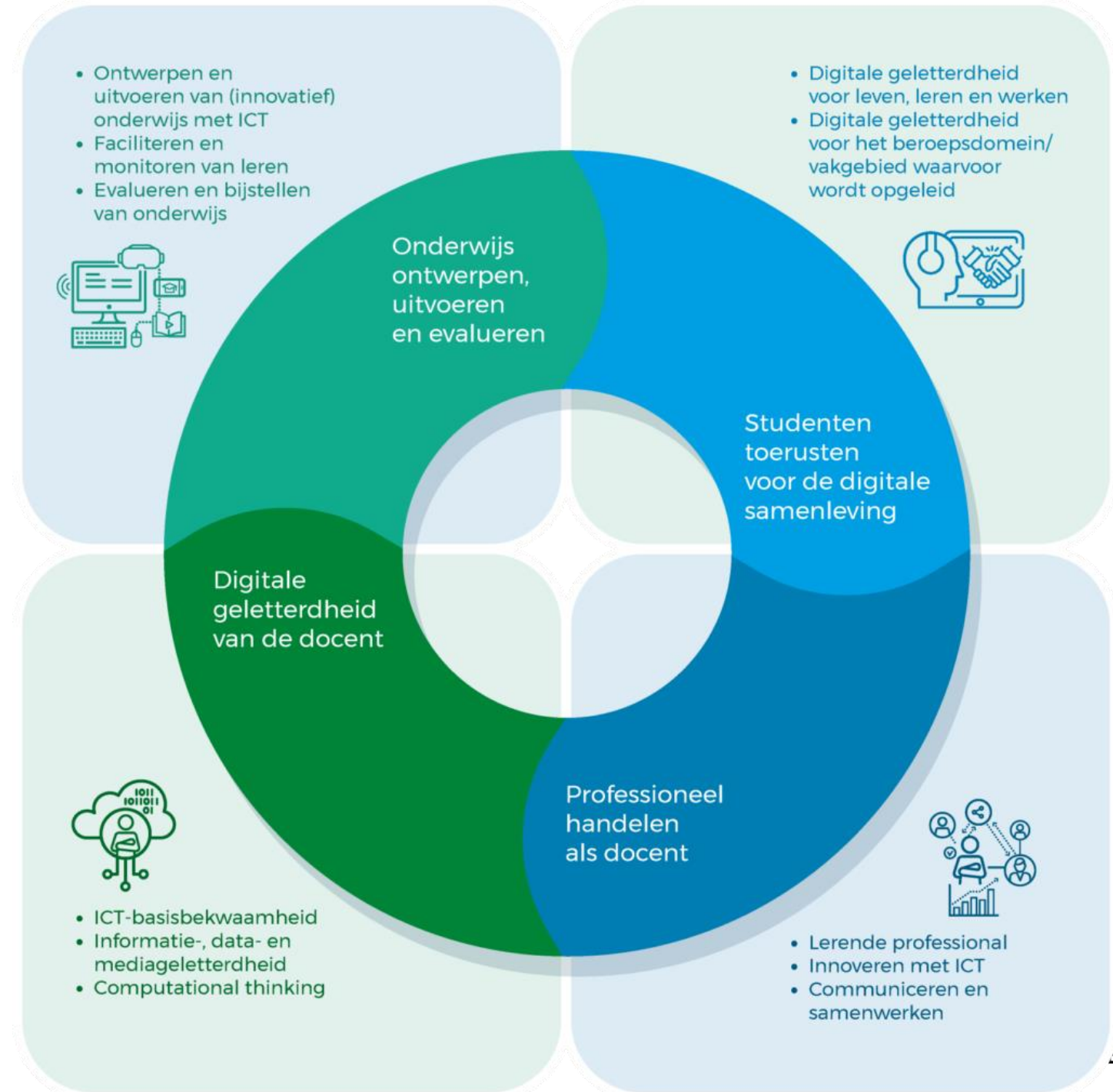
AFSTUDEERSTAGE 2

5EC

STARTBEKWAAM

RAAMWERK

<p>1.1 Digitale geletterdheid van de docent: ict-basisbekwaamheid</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Je analyseert welke ict-faciliteiten beschikbaar zijn binnen jouw onderwijscontext en kunt deze gebruiken. 2. Je kunt je nieuwe ict-middelen eigen maken en je kunt duiden wat de voor- en nadelen en bruikbaarheid voor het onderwijs zijn.
<p>1.2 Digitale geletterdheid van de docent: informatie-, data- en mediageletterdheid</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Je kunt kritisch en verantwoord digitale informatie en bronnen vinden, beoordelen op betrouwbaarheid en beheren (opslaan), deze informatie analyseren, interpreteren, verwerken (synthetiseren) en delen, rekening houdend met regels van auteursrecht, plagiaat en licentiesoorten. 2. Je kunt data actief, creatief, kritisch en bewust gebruiken en begrijpen, effectief beheren en beschermen. 3. Je kent actuele mediatechnieken en kunt de effecten van toenemend mediagebruik in de maatschappij benoemen en (sociale) media strategisch en doelgericht inzetten voor je professionele ontwikkeling en communicatie.
<p>1.3 Digitale geletterdheid van de docent: computational thinking</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Je kunt uitleggen wat computational thinking inhoudt en voorbeelden geven van computational thinking in je omgeving. 2. Je kunt een oplossing met ict ontwerpen voor een probleem en hierbij uitleggen hoe de verschillende onderdelen van computational thinking hierin terug komen.

2.1 Onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren: **ontwerpen, uitvoeren, evalueren en bijstellen van (innovatief) onderwijs met ict**

1. Je ontwerpt methodisch een onderwijsactiviteit waarbij je de samenhang tussen lesinhoud, didactiek en technologie beschrijft en daarmee de inzet van ict in je lesontwerp verantwoordt.
2. Je voert het ontwerp uit in de praktijk en verzamelt data (waaronder feedback) om je ontwerp te evalueren en bij te stellen.

2.2 Onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren: **faciliteren en monitoren van leren m.b.v. ict**

1. Je verzamelt in de praktijk gegevens over je leerlingen/studenten met ict, kan deze duiden en analyseren om op basis daarvan je begeleiding/onderwijs aan te passen.

<p>3.1 Leerlingen/ studenten toerusten voor de digitale samenleving: digitale geletterdheid voor leven, leren en werken</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Je kent de leerlijn digitale geletterdheid die geldend is voor (passend is bij) jouw context. 2. Je laat zien dat je leeractiviteiten ontwerpt, ontwikkelt, uitvoert en evalueert die bijdragen aan de digitale geletterdheid van jouw lerenden.
<p>3.2 Leerlingen/ studenten toerusten voor de digitale samenleving: digitale geletterdheid voor het beroepsdomein/vakgebied waarvoor wordt opgeleid</p> <p><i>(NB. voor Pabo geldt niet toerusten voor het beroep/vak, maar toerusten voor vervolgonderwijs)</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Je weet welke technologieën er in het beroepsdomein actueel en relevant zijn en kan daarmee experimenteren en laat je leerlingen/studenten dat ook doen.

4.1 Professioneel handelen als docent:
lerende professional

1. Je kunt actuele (technologische) ontwikkelingen selecteren uit diverse bronnen die relevant zijn voor je professionele ontwikkeling en onderwijspraktijk.
2. Je neemt actief deel aan (online) discussies/gesprekken over deze actuele ontwikkelingen en vertaalt dit naar je visie en handelen in de praktijk.
3. Je kunt het belang van co-creatie bij het vormgeven van onderwijs met ict beschrijven.

4.2 Professioneel handelen als docent:
innoveren met ict

1. Je bent op de hoogte van innovatieve ontwikkelingen met ict in het onderwijs, inspireert anderen, kunt deze kritisch beoordelen en toepassen in je eigen onderwijs.
2. Je bent op de hoogte van innovatieve onderwijspraktijken waar leren met ict wordt toegepast, kunt deze kritisch beoordelen en vertalen naar je eigen onderwijspraktijk.

UNIFORM OVERZICHT DIGITALE GELETTERDHEID & DIDACTIEK

CURSUS DIGITALE GELETTERDHEID 1